

RESSÒ DE LA PARAULA

Interiorment enfortits

Un periodista ens pregunta com afronta la Diòcesi la crisi i com està present en la lluita contra la pandèmia. Responem que l'Església afronta la crisi i ofereix la seva ajuda a la societat en un triple sentit:

Primer, senzillament sent els catòlics autènticament «el que són». Com diem que Déu, no sols estima, sinó que és amor i misericòrdia, així volem ser els creients: amor i misericòrdia, en tot el que fem i vivim.

En segon lloc, vol estar present mitjançant moltes iniciatives que surten de les persones i comunitats cristianes a favor dels més necessitats: no sols de Càritas, sinó també de particulars, altres grups, comunitats, incloses les comunitats religioses, fundacions, col·legis, moviments, etc.

En tercer lloc, l'Església mitjançant el compromís sobretot dels seus membres laics, se suma a tota iniciativa que prové de la societat, amb la qual comparteixi l'humanisme i els criteris fonamentals de tota acció a favor dels necessitats, sense cap altre interès que secundar tot el que considera un bé per a tothom.

Alguns observaran que l'Església com a tal no ofereix cap solució; no necessitem, diran, la fe, ni qualsevol resposta que ho deixi tot en una vivència interior i no sigui una solució pràctica, visible, social, etc. Uns altres, potser en sintonia amb el nou gust per «la interioritat», ens entendran una mica més.

M'arriba des d'una comunitat carmelita aquest testimoniatge d'Edith Stein, santa Benedeta de la Creu. Cinc dies abans de morir en la cambra de gas, escriu a la superiora de la seva co-

munitat, informant-la que «estan totes bé» i afegeix:

«Naturalment, fins avui sense missa i sense comunió; potser més tard és possible. Ara ens és donat experimentar una mica com es pot viure sostingudes interiorment.»

En aquests moments molts experimentarem una perfecta sintonia amb aquestes paraules de la santa. Ella ho tenia molt més difícil que nosaltres, perquè li esperava la mort cruenta.

«Sostinguts interiorment». ¿Caldrà aquí fer una explicació i una apologia del que significa per a nos-

altres «interioritat»? Ja arribarà el moment oportú. Basta recordar la coneguda màxima de sant Agustí: «A l'interior de l'home habita la veritat». És a dir, a l'interior hi ha la veritat o realitat de cadascun (sense dissimulacions) i la veritat de Déu (el seu Esperit). Qui oblida o menysté la interioritat viu en un tremend error, perquè fàcilment pot enganyar i ser enganyat.

Del nostre interior surt el més autèntic de cadascun, sigui bo o dolent, com ens va dir Jesús (cf. Mt 15,19). Perquè del cor neix la llibertat, l'adhesió o no a determinats valors i ideals, el sentit que donem a les coses, els motius profunds del nostre actuar, l'amor, la indiferència o l'odi...

Per això, avui particularment, si volem que de nosaltres surtin gestos de fraternitat, de justícia, de solidaritat, d'amistat, de servei, de paciència, de constància, d'esperança, de generositat... i moltes altres conductes reclamades per a sortir junts de la crisi, és absolutament indispensable que el nostre interior, no sols estigui sa, sinó també enfortit.

Aquest és, sobretot, el camp en el qual treballa la nostra fe. Sense oblidar que Jesús també ens va recordar que el que escoltem i creiem s'ha de traduir en obres (cf. Mt 7,21-23), la nostra resposta sempre serà la mateixa: «que el nostre cor estigui convertit, purificat i lliurat a Crist i sostingut per Ell, per a continuar estimant sense parar». D'aquesta interioritat sanada i enfortida surt avui la nostra aclamació a Jesús que entra com Messies a Jerusalem. Ja sabem què és el que això significa. Potser no tindrem l'Eucaristia, però el nostre cor seguirà sent eucarístic.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Jesús es va fer no res; per això Déu l'ha exalçat

Entrem a la Setmana Santa. L'Església ens torna a posar al davant els misteris centrals de Jesús, la seva mort i resurrecció, per ajudar-nos a créixer en l'aprofundiment i en la fidelitat. La segona lectura de la missa d'avui és un text sublim de Pau que ens pot acompanyar en la nostra humil aproximació al misteri lluminós del Senyor. Posaré de relleu dos accents. El primer és el més impactant. Davant la creu de Jesús, Pau subratlla: Tot i ésser Déu, Jesucrist es va abaixar fins a prendre la condició d'esclau, obediens fins a la mort de creu. Joan diu: «Es va fer carn»; Pau ho porta al límit: «S'ha fet no-res». La mística cristiana ha conservat com un tresor l'expres-

sió grega *kenosi*: abaixament, feblesa, entrega, fer-se esclau, fer-se no res.

El segon accent: «per això, Déu l'ha exalçat». La sorpresa és el «per això». Ja des dels primers passos, l'Església i la fe han entès i viscut la relació íntima entre l'abaixament total de Crist i la seva glorificació. En aquest «per això» hi ha expressat el que és inexpressable. És més que premi, o compensació, o contrast... Aquest «per això» formula el que Jesús va dir de moltes maneres: «qui vulgui ser el primer, que sigui l'últim i l'esclau de tots» (Mc 10,44); «qui no aculli el Regne de Déu com un infant, no hi entrarà pas» (Lc 18,17); «els darrers passaran a primers, i els pri-

mers, a darrers» (Mt 20,16); «el qui s'enalteixi serà humiliat, però el qui s'humiliï serà enaltit» (Mt 23,12).

Jesús s'ha fet no res a la creu. «Per això» ha estat exalçat més amunt dels cels, i «per això» ha estat constituït salvador de tots. El que s'ha fet l'últim, el més feble i el servidor de tots no ha estat engolit per la derrota de la mort. Precisament perquè s'ha humiliat, ha estat exalçat per damunt de tots els vivents i ha estat constituït salvador de la humanitat sencera.

Mn. Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

ECO DE LA PALABRA

Interiormente fortalecidos

Un periodista nos pregunta cómo afronta la Diócesis la crisis y cómo está presente en la lucha contra la pandemia. Respondemos que la Iglesia afronta la crisis y ofrece su ayuda a la sociedad en un triple sentido:

Primero, sencillamente siendo los católicos auténticamente «lo que son». Como decimos que Dios, no solo ama, sino que es amor y misericordia, así queremos ser los creyentes: amor y misericordia, en todo el que hacemos y vivimos.

En segundo lugar, quiere estar presente mediante muchas iniciativas que salen de las personas y comunidades cristianas en favor de los más necesitados: no solo de Càritas, sino también de particulares, otros grupos, comunidades, incluidas las comunidades religiosas, fundaciones, colegios, movimientos, etc.

En tercer lugar, la Iglesia mediante el compromiso sobre todo de sus miembros laicos, se suma a toda iniciativa que proviene de la sociedad, con la que comparte el humanismo y los criterios fundamentales de toda acción en favor de los necesitados, sin otro interés que apoyar todo lo que considera un bien para todos.

Algunos observarán que la Iglesia como tal no ofrece ninguna solución; no necesitamos, dirán, la fe, ni cualquier respuesta que deje todo en una vivencia interior y no sea una solución práctica, visible, social, etc. Otros, quizá en sintonía con el nuevo gusto por «la interioridad», nos entenderán un poco más.

Me llega desde una comunidad carmelita este testimonio de Edith Stein, santa Benedicta de la Cruz. Cinco días antes de morir en la cámara de gas, escribe a la superiora de su comunidad informándole que «están todas bien» y añade:

«Naturalmente, hasta la fecha sin misa y sin comunión; quizás más tarde sea posible. Ahora nos es dado experimentar un poco cómo se puede vivir sostenidas interiormente.»

En estos momentos muchos experimentaremos una perfecta sintonía con estas palabras de la santa. Ella lo tenía mucho más difícil que nosotros, pues le esperaba la muerte cruenta.

«Sostenidos interiormente». ¿Hará falta aquí hacer una explicación y una apología de lo que significa para nosotros «interioridad»? Ya llegará el momento oportuno. Basta recordar la conocida máxima de san Agustín: «En el interior del hombre habita la verdad». Es decir, en el interior está la verdad o realidad de cada uno (sin disimulos) y la verdad de Dios (su Espíritu). Quien olvida o menosprecia la interioridad vive en un tremendo error, pues fácilmente puede engañar y ser engañado.

De nuestro interior sale lo más auténtico de cada uno, sea bueno o malo, como nos dijo Jesús (cf. Mt 15,19). Porque del corazón nace la libertad, la adhesión o no a determinados valores e ideales, el sentido que damos a las cosas, los motivos profundos de nuestro actuar, el amor, la indiferencia o el odio...

Por eso, hoy particularmente, si queremos que de nosotros salgan gestos de fraternidad, de justicia, de solidaridad, de amistad, de servicio, de paciencia, de constancia, de esperanza, de generosidad... y otras muchas conductas reclamadas para salir juntos de la crisis, es absolutamente indispensable que nuestro interior, no solo esté sano, sino también fortalecido.

Éste es, sobre todo, el campo en el que trabaja nuestra fe. Sin olvidar que Jesús también nos recordó que lo que escuchamos y creemos se ha de traducir en obras (cf. Mt 7,21-23), nuestra respuesta siempre será la misma: «que nuestro corazón esté convertido, purificado y entregado a Cristo y sostenido por Él, para seguir amando sin parar». De esa interioridad sanada y fortalecida sale hoy nuestra aclamación a Jesús que entra como Mesías en Jerusalén. Ya sabemos qué es lo que esto significa. Quizá no tendremos la Eucaristía, pero nuestro corazón seguirá siendo eucarístico.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

VIDA DIOCESANA

Horaris de Setmana Santa als mitjans de comunicació

DIUMENGE DE RAMS, 5 d'abril:

—Missa de la Passió del Senyor des de Roma a les 11 h (La2 de TVE, 13TV); des de Montserrat a les 11 h (TV3, La Xarxa*, MRTV*); i des de la Catedral de Barcelona a les 12 h (Ràdio Estel).

DIJOURS SANT, 9 d'abril:

—Missa del Sant Sopar des de Roma a les 18 h (La2 de TVE, 13TV); des de Montserrat a les 18.30 h (La Xarxa, MRTV); i des de la Catedral de Barcelona a les 18.30 h (Ràdio Estel).

DIVENDRES SANT, 10 d'abril:

—Celebració de la Passió des de Roma a les 18 h (La2 de TVE, 13TV); des de Montserrat a les 17 h (La Xarxa, MRTV); i des de la Catedral de Barcelona a les 17 h (Ràdio Estel).
—Viacrucis des de Roma a les 21 h (La2 de TVE, 13TV).

DISSABTE SANT, 11 d'abril:

—Vetlla Pasqual des de Roma a les 21 h (La2 de TVE, 13TV) i des de Montserrat a les 22.10 h (La Xarxa, MRTV i Ràdio Estel).

DIUMENGE DE PASQUA, 12 d'abril:

—Missa des de Roma a les 11 h (La2 de TVE, 13TV); des de Montserrat a les 11 h (TV3, La Xarxa, MRTV); i des de la Catedral de Barcelona a les 12 h (Ràdio Estel).

* La Xarxa de televisions locals (Penedès TV, Canal blau...)

* **MRTV: Montserrat Televisió (internet)**

A la nostra diòcesi algunes parròquies també retransmetran les celebracions de Setmana Santa, tal i com venen fent durant l'estat d'alarma:

—**Parròquia de Santa Maria de Vilafranca** consulta [horaris al web](#)

—**Parròquia de Santa Maria de Castelldefels** consulta [horaris al facebook](#)

—**Església de Montserrat a Vistalegre de Castelldefels** consulta [horaris al facebook](#)

—**Parròquia de Sant Joan Baptista de Sant Joan Despí** consulta [horaris al web](#)

Contagiar esperança

La Fundació canònica Ajuda i Esperança és una organització privada sense ànim de lucre creada el març de 1987 per a promoure, fomentar i donar suport al servei de comunicació i orientació urgent i immediata anomenat **Telèfon de l'Esperança**.

Atesa la situació actual de la pandèmia del COVID-19, s'han pres les mesures pertinents per garantir l'accés al servei del Telèfon de l'Esperança a les persones que pateixen malalties, solitud,

Nou número

682 900 500

Telèfon de l'Esperança de Barcelona

angoixa, pors i desconcert, sobretot en aquests moments de confinament. Per aquest motiu, s'ha afegit un nou número per poder seguir atenent les trucades en situació de confinament: **686 900 500**.

Al darrere del Telèfon de l'Esperança hi ha 200 persones voluntàries preparades per escoltar des de casa i amb l'únic desig de contagiar esperança, més encara en aquests temps.

Preguem pels nostres difunts

Cada dia neixen i moren persones. Moren pel coronavirus i per altres motius, és clar. Pel que fa al comiat dels difunts, en l'actual situació d'emergència sanitària, ens trobem amb una situació inèdita. Per disposició de les autoritats sanitàries, en prevenció de contagis, els difunts per Covid-19 són traslladats directament a cementiris o incineració. A més s'hi ha afegit una disposició semblant per a tots els difunts: no es permetran vetlles als tanatoris ni comiats amb exèquies cristianes o cerimònies no religioses.

Malgrat tot, volem transmetre als familiars dels difunts que sempre poden posar-se en contacte amb la parròquia i trucar als mossens, si així ho desitgen. Ells podran oferir el consol d'una primera intenció de pregària en l'eucaristia sense poble que cadascú celebri, a més del compromís de po-

der celebrar un funeral en condicions a la parròquia tan bon punt cessi el confinament.

En aquest context, especialment dolorós, l'Església vol acompanyar més que mai els familiars que perden un ésser estimat, amb el confort de la pregària i l'esperança de la vida eterna. Amb aquesta intenció fem present uns materials ja editats i altres generats en aquestes circumstàncies, útils en els moments de dol i per a pregar en família pels difunts.

- *La tristesa i el dolor de la mort, la confiança en la vida de Déu.* En **català** i en **castellà**.
- *Pregària pels difunts. Respons des de la intimitat de cada casa.* En **català** i en **castellà**.
- *Estampa exèquies CPL.* En **català** i en **castellà**.

Seminaristes *online*

Amb els *hashtags* #unseminaristaacasa i #sempreambEi el **Seminari Conciliar de Barcelona** s'està fent present a les xarxes en aquest temps de coronavirus per compartir la vida dels seminaristes que des de l'estat d'alarma no estan residint al Seminari sinó a les parròquies on col·laboren o bé amb les seves famílies.

La vida comunitària no manca pel confinament. La creativitat de l'amor i la comunió troba noves maneres per expressar-se. Per exemple, els seminaristes de Sant Feliu de Llobregat van realitzar una reunió *online* amb el

bisbe Agustí i l'encarregat per a la formació dels seminaristes, Mn. Joan Pere Pulido, el passat 31 de març a la tarda. Un temps de lectio divina, al voltant del text evangèlic de la tempesta calmada i prenent en consideració les intuïcions del papa Francesc en la seva pregària del 27 de març des de la Plaça de Sant Pere i les orientacions del bisbe Agustí. Moments de silenci, de cants, de pregària personal i de compartició fraternal dels ressons de la Paraula en el propi cor i de la pròpia experiència de tempesta i convivència amb Jesús en aquest període.

Coneixes el nostre canal Youtube?

Es tracta d'una finestra més per estar en connexió, per créixer en comunió.

Ja fa un any i mig que mirem de tenir actiu el nostre canal de Youtube Bisbat Sant Feliu de Llobregat, incorporant breus audiovisuals.

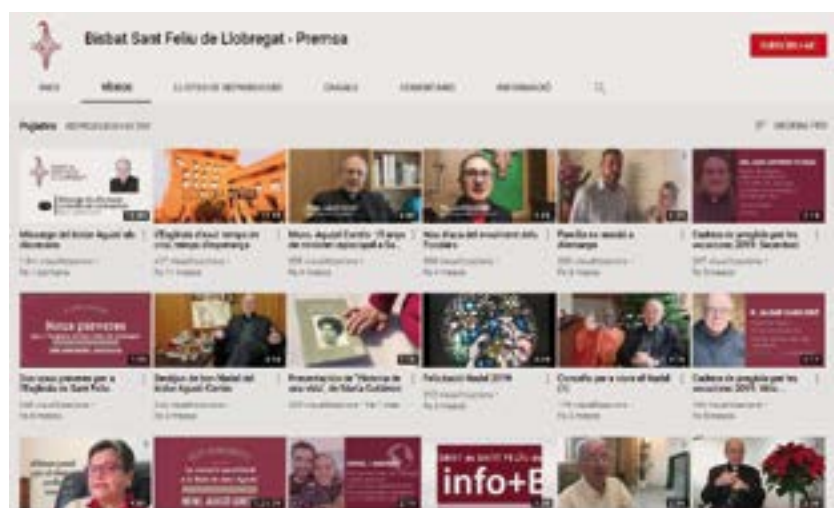
Volem sobretot aportar testimonis de vida i de fe, però també oferim algun reportatge, a més de ser una plataforma de comunicació del nostre Bisbe als seus diocesans. Així ho

hem comprovat, per exemple, el passat Nadal i encara més ara, en aquest temps de coronavirus.

Si vols estar al dia de les novetats audiovisuals del nostre bisbat no més cal que t'hi subscriguis, sense cap cost.

Pots fer-ho en aquest enllaç, clicant al botó

SUBSCRIU-ME

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

6. ■ Dilluns Sant (litúrgia de les hores: 2a setmana) [Is 42,1-7 / Sl 26 / Jo 12,1-11]. Sant Marcel·lí, mr.; sant Guillem, abat.

7. ■ Dimarts Sant [Is 49,1-6 / Sl 70 / Jo 13,21-33.36-38]. Sant Joan Baptista de La Salle (Reims, 1651 - Rouen, 1719), prevere, fundador dels Germans de les Escoles Cristianes (FSC); sant Epifani, bisbe; sant Germà, monjo.

8. ■ Dimecres Sant [Is 50,4-9a / Sl 68 / Mt 26,14-25]. Sant Joan d'Organyà, monjo premonstratès; santa Macària, vg.

9. □ Dijous Sant [Missa de la Cena del Senyor: Ex 12,1-8.11-14 / Sl 115 / 1Co 11,23-26 / Jo 13,1-15]. Santa Maria de Cleofàs, parenta de la Verge Maria.

10. ■ Divendres Sant [Celebració de la Passió del Senyor: Is 52,13-53,

12 / Sl 30 / He 4,14-16;5,7-9 / Jo 18,1-19,42]. Sant Ezequiel, profeta (s. VI aC); sant Dimas, el bon lladre.

11. ■ Dissabte Sant. Sant Telm (denominació amb què és conegut popularment el beat Pedro González), religiós dominicà, de Galícia; sant Crescent, mr.

12. □ Diumenge vinent, Pasqua de la Resurrecció del Senyor (litúrgia de les

hores pròpia) [Vetlla: després dels textos de la Llei i dels Profetes, Rm 6,3-11 / Sl 117 / Mt 28,1-10. *Missa del dia*: Fets 10,32a.37-43 / Sl 117 / Col 3,1-4 (o bé: 1Co 5,6b-8) / Jo 20,1-9 (o bé: Mt 28,1-10). *A la missa vespertina*, l'Evangeli pot ser: Lc 24,13-35]. Sant Juli I, papa (romà, 337-352), sant Damià, bisbe; santa Vísia, verge i màrtir.

Diumenge de Rams o de la Passió del Senyor

COMENTARI

Creu i resurrecció

Aquest diumenge obre la porta a la Setmana Santa. Ens encaminem vers la gran festa dels cristians: la Resurrecció de Crist. Avui trobem com dues cares en les lectures. Per una banda, l'exaltació de Crist, amb els rams i l'entrada a Jerusalem: *La gent que anava al davant i la que el seguia cridava: Hosanna a dalt de cel...* És un ambient de triomf, d'èxit, d'aclamació de les multituds. Però tot canvia quan entrem a l'Església. La primera lectura ja ens parla de passió: *He parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades.* Però en aquest moment Jesús (li podem aplicar perfectament el text d'Isaïes) no es troba sol: *El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut.*

També a la segona lectura trobem la doble realitat: sofriment i glòria; mort i resurrecció. *Jesucrist, que era de condició divina... es feu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu.* Però Déu no podia permetre que quedés dominat per la mort: *Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom... i tots els llavis reconeixin que Jesús és Senyor a glòria de Déu Pare.*

l'evangeli és la narració de la passió, mort i sepultura de Jesús. Així acaba el relat de la passió: *Ells anaren al sepulcre i l'asseguraren segellant-ne l'entrada i posant-hi guàrdia.* Sembla que tot s'ha acabat, que el sepulcre segellat guardará per sempre aquell cadàver, el cadàver d'un home clavat a la creu, condemnat injustament, befat, escarnit, insultat, flagel·lat. Però aquesta mort ja anuncia una victòria; millor dit ja és una victòria: *El centurió i els soldats que guardaven Jesús deien: És veritat: Aquest home era Fill de Déu.* No han vist la resurrecció però ja creuen en ell, estant encara a la creu. El dolor, el sofriment, la creu, la mort, no tenen mai l'última paraula. És un camí, un camí necessari, però el terme final, la meta serà la vida plena, la resurrecció, l'alegria perpètua.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 50,4-7)

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

▶ Salm responsorial (21)

R. *Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 2,6-11)

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de capturar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tot hom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeixin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

▶ Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Mateu (Mt 27,33-54) (Fragment final)

- C. Arribaren a un indret anomenat Gòlgota, que vol dir lloc de la Calavera. Li oferiren una beguda de vi barrejat amb fel; ell el tastà, però no en volgué beure. Després de crucificar-lo, es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. I s'assegueren allà per fer la guàrdia. Sobre el seu cap, havien posat escrita la causa de la seva condemna: «Aquest és Jesús, el rei dels jueus.» Dos bandolers foren crucificats juntament amb ell, l'un a la dreta i l'altre a l'esquerra.
- C. Els qui passaven l'insultaven, movien el cap amb aires de mofa i deien:
- S. «Tu que vols destruir el santuari i reconstruir-lo en tres dies, salva't tu mateix; si ets el Fill de Déu, baixa de la creu.»
- C. També se'n burlaven els grans sacerdots amb els mestres de la Lleï i els notables. Deien:
- S. «Ell que salvava els altres, no és capaç de salvar-se ell mateix! Ell que és el rei d'Israel, que baixi ara de la creu i creurem en ell. Confiava en Déu: que l'alliberi, doncs, si tant se l'estima, ell que deia: Soc Fill de Déu.»
- C. Els bandolers que havien estat crucificats amb ell també li feien els mateixos retrets.
- C. Des del migdia fins a mitja tarda s'estengué una foscor sobre tota la terra. Cap a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força:
- † «Eli, Eli, lema sabactani?»
- C. Que vol dir:
- † «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?»
- C. Alguns dels qui eren allí deien:
- S. «Ara crida Elies.»
- C. Un d'ells anà corrents a prendre una esponja xopa de vinagre i la posà al capdamunt d'una canya perquè begués. Però els altres li deien:
- S. «Deixa'l estar. A veure si ve Elies a salvar-lo.»
- C. Jesús tornà a cridar amb tota la força i expirà.
- C. En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix, la terra tremolà, les roques s'esberlaren, els sepulcres s'obriren i ressuscitaren molts cossos dels sants que hi reposaven; després de la resurrecció de Jesús sortiren dels sepulcres, anaren a la Ciutat Santa i s'aparegueren a molts. Quan el centurió i els soldats que guardaven Jesús veieren el terratrèmol i tot el que havia passat, s'esveraren molt i deien:
- S. «És veritat: Aquest home era Fill de Déu.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 50,4-7)

El Señor Dios me ha dado una lengua de discípulo; para saber decir al abatido una palabra de aliento. Cada mañana me espabila el oído, para que escuche como los discípulos. El Señor Dios me abrió el oído; yo no resistí ni me eché atrás. Ofrecí la espalda a los que me golpeaban, las mejillas a los que mesaban mi barba; no escondí el rostro ante ultrajes y salvazos. El Señor Dios me ayuda, por eso no sentía los ultrajes; por eso endurecí el rostro como pedernal, sabiendo que no quedaría defraudado.

▶ Salmo responsorial (21)

R. *Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?*

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 2,6-11)

Cristo Jesús, siendo de condición divina, no retuvo ávidamente el ser igual a Dios; al contrario, se despojó de sí mismo tomando la condición de esclavo, hecho semejante a los hombres. Y así, reconocido como hombre por su presencia, se humilló a sí mismo, hecho obediente hasta la muerte, y una muerte de cruz. Por eso Dios lo exaltó sobre todo y le concedió el Nombre-sobre-todo-nombre; de modo que al nombre de Jesús toda rodilla se doble en el cielo, en la tierra, en el abismo, y toda lengua proclame: Jesucristo es Señor, para gloria de Dios padre.

▶ Pasión de nuestro Señor Jesucristo según san Mateo (Mt 27,33-54) (Fragmento final)

- C. Cuando llegaron al lugar llamado Gòlgota (que quiere decir lugar de «la Calavera»), le dieron a beber vino mezclado con hiel; él lo probó, pero no quiso beberlo. Después de crucificarlo, se repartieron su ropa echándola a suertes y luego se sentaron a custodiarlo. Encima de la cabeza colocaron un letrero con la acusación: «Este es Jesús, el rey de los judíos». Crucificaron con él a dos bandidos, uno a la derecha y otro a la izquierda. Los que pasaban, lo injuriaban, y meneando la cabeza, decían:
- S. «Tú que destruyes el templo y lo reconstruyes en tres días, sálvate a ti mismo; si eres Hijo de Dios, baja de la cruz.»
- C. Igualmente los sumos sacerdotes con los escribas y los ancianos se burlaban también diciendo:
- S. «A otros ha salvado y él no se puede salvar. ¡Es el Rey de Israel!, que baje ahora de la cruz y le crearemos. Confío en Dios, que lo libre si es que lo ama, pues dijo: “Soy Hijo de Dios”».
- C. De la misma manera los bandidos que estaban crucificados con él lo insultaban. Desde la hora sexta hasta la hora nona vinieron tinieblas sobre toda la tierra. A la hora nona, Jesús gritó con voz potente:
- † «Eli, Eli, lema sabaqtani?»
- C. (Es decir:
- † «Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?»).
- C. Al oírlo algunos de los que estaban allí dijeron:
- S. «Está llamando a Elías.»
- C. Enseguida uno de ellos fue corriendo, cogió una esponja empapada en vinagre y, sujetándola en una caña, le dio de beber. Los demás decían:
- S. «Déjalo, a ver si viene Elías a salvarlo.»
- C. Jesús, gritando de nuevo con voz potente, exhaló el espíritu.
- Entonces el velo del templo se rasgó en dos de arriba abajo; la tierra tembló, las rocas se resquebrajaron, las tumbas se abrieron y muchos cuerpos de santos que habían muerto resucitaron y, saliendo de las tumbas después que él resucitó, entraron en la ciudad santa y se aparecieron a muchos. El centurión y sus hombres, que custodiaban a Jesús, al ver el terremoto y lo que pasaba, dijeron aterrizados:
- S. «Verdaderamente este era Hijo de Dios».